

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica

v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglaš za min višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravišтво: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Nemška država se maje.

Pred svetovno vojno je hotela biti Nemčija voditeljica vse evropske in svetovne politike. Nemški cesar Viljem se je čutil nad vse vzvišenega, hotel je posnemati rimske imperatorje in podjarmiti nemškemu vplivu vse narode. Nemci so hoteli s svojo ekspanzivno silo predvsem ponižati Francoze in uničiti slovanske narode. Ker ni šlo mirnim putem, je začel Viljem z intrigami, pridobil je svojega zaveznika starega avstrijskega cesarja Franca Jožefa, da je napovedal vojsko mali Srbiji, v prepričanju da bo velika močna Nemčija skupno z avstrijsko armado uničila žilav jugoslovanski narod v par dneh. Prišel se je veliki boj za obstanek. Nemčiji se je sicer z neštevilnimi žrtvami posrečilo premagati Srbijo. Hrabri srbski narod je moral bežati iz lastne grude. Nemci pa so kot velik kulturni narod, malo Srbijo opustošili v mnenju, da je sedaj mali narod uničen. A prišlo je drugače, vojna sreča se je zasukala, Srbi so začeli zopet prodirati v svojo domovino in po hudih bitkah so se polastili zopet svoje ljubljene zemlje. Našli so jo sicer uničeno, pogaženo, našli so tisoče in tisoče svojcev nečloveško umorjenih, bila je velika gonja.

Prišlo je do prevrata, iz male Srbije je nastala velika Jugoslavija, ravno obratno kakor so si Nemci domišljali. Na zapadu pa so imeli cilj uničiti Francijo in Belgijo, opustošili so obe deželi. A danes? Francija zahteva za vso nepregledno škodo odškodnino od Nemčije, ki se brani in zvija ter izgovarja na vse načine, da se ni samo ona vojskovala. Ker Nemci niso hoteli z lepa plačevati obveznih obrokov, je zasedla Francija Poruhrje in hoče na ta način Nemčijo prisiliti, da izpolni obveznosti napram Francoski. Nemci v Poruhrju so še vedno precej domišljivi, upirajo se francoskim četam, streljajo zahrbtno na francoske vojakke, ki izvršujejo samo svojo dolžnost. Nemci pa kriče v svet, da se jim godi krivica in naj jim vsi narodi pomagajo. Njihova lastna svojeglavnost je dovela državo do katastrofe, kakršno je doživel malokateri narod. Gospodarsko je Nemčija popolnoma uničena, njihova

marka danes ne velja nič. Celo Nemci sami se jo branijo. Vsled tridnevne splošne stavke v Berlinu ni državna banka izdajala nobenih bankovcev, vsled česar je bilo prebivalstvo poparjeno. Komunisti izrabljajo to razdrapanost, prihajajo med delavstvo ter agitirajo, da ustavijo vsako delo.

Tudi Jugoslaviji mora plačevati Nemčija reparacije, oni državi, ki po njenem ne bi obstojati smela.

Na svetu se vsaka hudobija poplača in tako tudi nemška. Kdor drugemu jamo koplje sam vanjo pade, pravi že star pregovor, to se je dobesedno uresničilo nad ošabno in oholo Nemčijo.

Preskrba Celja z električnim tokom.

Konec.

Pri vodovodnih električnih centralah ne sme kolebanje v napetosti presegati 2%, kajti le tedaj se sme računati s trajno dobro in očem neškodljivo razsvetljavo. Iz skušnje pri drugih krajih, ki so že preskrbljeni s falskim tokom, vemo, da so spremembe v napetosti pogosto žal večje kot bi smele biti.

V drugi ponudbi falska elektrarna želj mestne občine ni vpoštevala v oni meri, kot je bilo potrebno, da bi se našel sporazum za zaključitev pogodbe. Ceno za tok, ki je bila v poprejšnji ponudbi oferirana s 6 K 80 v za en KV in bi vsled potrebnih investicij znašala dejansko 7 K 20 v, je pač znižala na 6 K. Vendar pa je k tej ceni prišteti obrestovanje in amortizacijo za nabavo transformatorske postaje, potrebnih aparatov in dovodov, ki so kalkulirani na K 4.000.000 — pri 15% obrestovanju bi torej zahtevali ti stroški 600.000 K. Na ta način bi se podražila cena falskemu toku za eno krono pri KV. V drugi ponudbi si je falska družba tudi hotela izgovoriti pridržek, da sme mestna občina oddajati industrijam in privatnikom maksimalno 50 KV. Vse večje množine toka bi toraj oddajala falska elektrarna neposredno, kar bi pomenilo za mestno občino veliko izgubo na dohodkih; za vse take instalacije naj bi se Fali dovolila brezplačna uporaba mestnih cest, potov in trgov! Končno

bi se morala falski elektrarni priznati tudi pravica, priklopiti na svoje omrežje direktno tudi odjemalce pod 50 KV, ako bi se mestna občina iz kategorikoli vzroka branila oddati interesom zahtevano množino toka ali pa da bi postala taka priklopitev nemogoča vsled zahteve previsokih cen. Falska elektrarna je namreč zahtevala, da bi mestna občina ne določila nižjih cen za tok, kot jih normira Fala za direktne odjemalce. Ponudnica tudi ni hotela pristati na željo mestne občine, da bi se vzela kot podlaga za reguliranje cene toku ona cena premoga, ki jo vsakokratno plačuje Južna železnica kot eden največjih konzumentov trboveljske družbe; pač pa je zahtevala kot bazo premogovno ceno, kot jo plačujete elektrarni v Zagrebu in Ljubljani. Kontrola teh cen bi postala v onem trenutku iluzorna, ko bi navedeni elektrarni prenehali dobavljati trboveljski premog. Glede množine odaje toka bi se falska elektrarna zavezala:

- a) kriti popolnoma dobavo toka, ki se prijavi v teku enega leta od početka veljavnosti pogodbe,
- b) 3 leta po pričetku obrata dobavljati 460 KV,
- c) ako bi se ta energija ne porabila, rezervirati za nadaljni dve leti še 200 KV. Po preteku 5 let bi bila ponudnica primorana oddajati le množino toka, ki bi se odjemovala dejansko po preteku 5 letih. Mestna občina bi se morala vezati s Falo na 10 let; dastravno bi se potom pogajanj morda zamogla doseči krajša pogodbeni doba n. pr. 5 let, bi bila mestni občini vendar morda baš v trenutku vzeta možnost, se priklopiti na projektirano državno električno centralo v Velenju, ki bi bil zanjo najbolj ugoden. Po poročilih ministrstva za šume in rube namreč začne država že v najbližnjem času graditi to centralo, jo namerava dovršiti in izročiti obratu že početkom leta 1925, ter napraviti dalnjovod do Zabukovce ev. do Celja.

Mejak Ervin.

Neodrošena domovina.

(Konec.)

Celjska akademska omladina se je že davno pred vojno zavedala, s čim bo narodu največ koristila. Orga-

porednosti, nagona za mučenjem živali, nagnjenja za laž in tatvino.

Vse to je odvisno sedaj od okolice in vzgleda,* da se razvijejo ene ali druge lastnosti ali pa se iste udušijo. Baden-Powel je ustvaril skoroda vojaško organizacijo, namreč takozvane dečje čete. Te čete je sestavil iz nekoliko vodov 5 do 6 dečkov, katere je enako uniformiral — ali v čete jih je sprejel šele potem, ko je vsak četniš svečano obljubil, da se bo točno ravnal po vseh četniških zakonih. Ti četniški zakoni so polni najvišjih moralnih pravil, n. pr.: drži dano besedo, bodi tizen, reden, varčen, poslušen, vljuden, daj se poučiti, bodi prijatelj ljudem in živalim, bodi skromen, vesel in razpoložen. Četniški zakoni zahtevajo nadalje od četnika, da vsak dan napravi vsaj eno dobro delo, da vsakemu priteče na pomoč, če je v nesreči — pa makar bilo to združeno z nevarnostjo za lastno življenje. Brez dvoma so vse te zahteve zmožne, da ojačijo in razvijejo moralne sposobnosti mladine.

Z uniformiranjem se vrši reforma obleke (oblačenja). S tem se da mladini prosto, higijensko, ceneno in praktično obleko. Istotako se sprečuje giz-

* Slične misli razvija Forel v knjigi »Psychotherapie (Hypnotismus)« 1921. P. M.

nizirana v »Klubu naprednih slov. akademikov v Celju«, se je lotila z vso vneto narodno-obrambnega dela. Priredil je klub šest narodnih zbirk in nabral pri tem okoli K 15.000*, torej svoto, s katero se je v takratnih predvojnih časih dalo marsikaj izvršiti. Podpiral je predvsem družbo sv. Cirila in Metoda in postal 7-kratni njen pokrovitelj. Gojil in podkrepil je narodno zavest med ljudstvom s predavanji, govori in gledališkimi igrami. Ustanovil je po raznih krajih Slovenije ljudske knjižnice, katerih ima danes vsega skupaj 9, med temi je troje knjižnic, ki jih je v času od zasedanja Koroške do plebiscita poslal na Koroško. Poleg tega je včasih z večjim, včasih z manjšim številom knjig, pomnožil že obstoječe ljudske knjižnice drugih narodnih društev. Ustanovitev dveh podružnic gospodarsko-obrambnega društva »Branibor« in njiju uspešno delovanje je po veliki večini zaslug celjskih akademikov. Ko je prišel Gospodarski Zvon v Ljubljani po nesrečnem plebiscitu z akcijo nabiranja knjig za koroško mladino, so se celjski akademiki izjavili takoj pripravljene, pri tej akciji sodelovati. Klub je pustil napraviti pred celjskim kolodvorom skrinjico, v katero naj bi prineslo naše občinstvo knjige, ki jih lahko pogreša doma, dočim morejo našim slovenskim Korošcem, ki jim je dosedaj koroška deželna vlada milostno dovolila otvoriti eno slovensko šolo, mnogo, mnogo koristiti. Vnebovpijoče je, če pomislimo, da pride na Slovence v neodrešeni Koroški, katerih število je po uradnem slovenskem štetju leta 1910. znašalo 134.920, le ena slovenska šola! Nabirati moramo po celi Sloveniji kar največ knjig, da jih čimprej pošljemo na Koroško. Tukaj se nudi lepa prilika svobodnim Slovencem, pokazati neodrešenim bratom v Korotanu, da želimo njim in posebno njihovim mladini, ohraniti slovensko govorico in jim dati vnovič upanje na čim skorajšnje skupno življenje z nami. Preglejte doma vse omare in predale, preiščite podstrešne prostore, in gotovo boste našli mnogo knjig, ki jih nihče domačih ne rabi več. Dobrodošle so predvsem šolske knjige, kakor katekizmi, jezikovne vadnice, čitanke, poleg tega pa tudi leposlovne in poljudno spisane poučne knjige. Oni darovalci, ki bivajo v celj-

davost, izenačuje se siromake in bogate, plemiče in delavske deco, razvija se v največji meri čut solidarnosti in enakosti, zbrise se vse razlike rojstva in stanú — kratko: vzgoja v čistem demokratskem duhu.

S tem, da zahteva red, poslušnost, disciplino — vzgaja voljo, obvladaje samega sebe in čut dolžnosti.

Vse ostale zahteve, katere je treba ob vsaki priliki takoj izvršiti (reševanje življenja, skazanje uslug in dobrih del), razvijajo v največji meri plemenitost srca, prav posebno še čut dolžnosti.

S tem, da se četnike vadi izpolnjevati njihove dolžnosti, se doseže, da postanejo tudi v svojem glavnem poslu — v šoli ali delavnici — dobri učenci, doma poslušni in redni, na ulici spodobni in pazljivi.

Baden-Powel jih je učil in vežbal v znanju raznih koristnih stvari in poklicov, stvari, ki so malo znane, a za življenje vendar neobhodno potrebne.

Nikjer se bolje kakor tu ne uresničuje narodni izrek, ki pravi: Boljša pamet ko žamet. Od kod hočete boljše in zdravejše življenjske filozofije, kakor n. pr. iz nič si stvoriti udobnosti, krov nad glavo, sam si skuhati jelo, pomagati si z najpriprostejšimi stvarmi — a pri tem biti vendar vesel in zadovoljen?!

Dr Popović — Fedor Mikič.

O četništvu — skautizmu.

(Iz predavanja dr. M. Gj. Popovića in diskusije o »novem načinu vzgajanja mladine« dne 12. I. 1914. v dvorani 3. beogradske gimnazije.)

(Dalje.)

Upoznati Vas hočem поблиže s to metodo, ki ji danes po vsem svetu znana pod imenom skautizem. Nato Vas nameravam obvestiti o našem delu v tej smeri, a nazadnje Vam hočem odkriti daljnji načrt našega dela.

Program skautizma je zelo obsežen in raznolik. On močno vpliva na zdravje (fizična vzgoja), na moralno in intelekt. Baden-Powel je moral jasno uvideti vse nedostatke današnje vzgoje, da je tako srečno rešil ta težek problem — v zboljšanju pomanjkljive vzgoje.

Kot vojak po poklicu, ali brez dvoma globok psiholog in odličen pedagog, nam je podal tako dovršen in dober sistem, da mu ni potreba ničesar dodati ali izpustiti.

A kar je najvažnejše je to, da se dá prilagoditi ta sistem, ki je ustvarjen pravzaprav za angleško deco, na mladino vseh plemen in vseh narodov.

ski okolici in se gotovo večkrat pripeljejo v Celje, ne bodo imeli velikih neprilic s prenašanjem knjig. Saj se omenjena skrinjica nahaja pred kolo-dvorom in toraj lahko oddajo takoj ob prihodu vlaka v Celje, knjige v skrinjico.

Tako hočemo nadaljevati oziroma prirediti s sistematičnim delom za naše neodrešene kraje. Skromen je začetek, vendar podlaga je treba ustvariti za nadaljnje delo. Mnogo dela, še danes nepreglednega, polnega največjih težav, čaka vse one, ki še niso pozabili danih obljub in ki še niso obupali nad končnim osvobojenjem vse one zemlje, kjer prebiva še kak človek našega rodu. Veliko nesebičnih in požrtvovalnih delavcev je treba za to delo, ki je pač menda eno najhvaležnejših za onega, ki ima še kaj ljubezni do domače grude in svojih rojakov v sebi in ki pravilno pojmuje svobodo in jo zna prav ceniti.

Na delo torej, neodrešena domovina kliče!

Politične vesti.

Kje se nahaja Pašić? Kakor ponavadi je tudi tokrat Pašićevo potovanje zavito v skrivnostno meglo. Ministrski svet je javnosti poročal, da je Pašić došel v Lausanno, ko se je en dan zadržal v Aix les Bains. Z druge strani se poroča, da je odšel Pašić na Bled. Istočasno pa prihajajo vesti, da biva ministrski predsednik v Karlovih varih. Vsa ta poročila se različno tolmačijo.

Kje je Radić? Glede Radićevega bivališča krožijo najrazličnejša nasprotujoča si poročila. Vsak list ima kako drugo informacijo. Neki minister se je izrazil dopisniku lista »Der Morgen«. »Hudič ga naj vzame hvala bogu, da smo ga rešeni. Sedaj ga nimamo več v evidenci. Res je odpotoval.« »Novosti« servirajo svojim čitateljem, da sta se Radić in Pašić sešla v nekem linškem hotelu, a ni prišlo med njima do sporazuma.

Radić pobegnil. Radić je po informacijah, ki jih je dobila vlada pobegnil na Dunaj. Iskali so ga po vsem Hrvatskem, a ga niso mogli najti. Naš dunajski poslanik je sporočil vladi, da se Radić že nekaj dni nahaja na Dunaju. Toliko časa se je odlagalo vprašanje aretacije tega nevarnega rušilca države, da se mu je nazadnje vendar posrečilo popihati.

Radić v Jugoslaviji? Nedeljski »Jutranji List« poroča, da se predsednik HRSS Stjepan Radić nahaja na jugoslovanskem ozemlju, na varnem kraju, kakor je to storil že enkrat za časa bana Tomašića.

Minister ver in konfesije. Minister ver, dr. Janjič je izjavil zastopnikom časopisja, da se bo potem narodne skupščine sprejel zakon o konkordantu z Vatikanom, dalje interkonfesionalni zakon o pravoslavni cerkvi, izpreminjevalni predlog o svečeniškem zakonu in o udovskem fondu. Stori bil tudi vse, da se zvišajo svečeniške draginjske doklade, izrekel se je tudi za to, da se smejo pravoslavni svečeniki drugič oženiti. Dr. Janjič je tudi zoper to, da bi se odvzela cerkvena zemljišča, ako pa je to nujno potrebno, se mora izplačati polna vrednost zemljišča. Udeležil se bo tudi evharističnega kongresa v Zagrebu in katoliškega shoda v Ljubljani.

Angleška pritiska na Francosko. Angleški kabinet je v svoji zadnji noti na Francijo izjavil, da se Anglija nahaja pred potrebo, da dobi tako veliko reparacijsko vsoto, kakoršna mora sama plačati Ameriki, čim več bo Nemčija plačala, tem manjši bo delež zaveznikov, to se pravi, kar ne bo Nemčija plačala, bo zahtevala Anglija od Francije. V francoskih krogih je to angleško naziranje povzročilo velik odpor.

Cunova vlada pade. Odstop nemškega državnega kancelarja se pričakuje vsako uro. Socijalisti so imeli zborovanje, na katerem se je sklenila nezaupnica Cunovi vladi, podpirati hočejo le vlado, ki bo ugodila sledečim zahtevam: Zaseči vse vrednote, kot garancijo za posojilo, vstop Nemčije v Zvezo narodov, Največja delavnost v zunanji politiki, reforma davkov in valute, upeljava zlatega kredita in zlatih mezd.

ZAHTEVAJTE V VSEH GOSTILNAH IN KAVARNAH RAČUNSKE LISTKE CMD!

Celiske novice.

Parastos v spomin blagopokojnega kralja Petra. V torek 14. tm. ob 9. uri dop. se vrši v veliki dvorani Narodnega doma parastos za počastitev spomina blagopokojnega kralja Petra. Mestni magistrat naproša obrtnike in trgovce, da naj delo v času od 9. do 10. ure dop. počiva.

Gremij trgovcev Celje naznanja vsem svojim članom, da se jutri, dne 14. tm. ob 9. uri dopoldne vrši v Narodnem domu, parastos pok. Njegovega Veličanstva kralja Petra I. Na ukaz centralne vlade ostanejo trgovine od 9. do 10. ure dop. zaprte. Načelstvo.

Na državni dvorazredni trgovski šoli v Celju je razpisano službeno mesto za slovenščino in srbohrvaščino s prednostjo onih, ki so sposobni za poučevanje italijanščine ali francoščine, 1 službeno mesto komercialista, 1 službeno mesto za blagovnanstvo in trgovski zemljepis, 1 službeno mesto za stenografijo, strojepisje in telovadbo s prejemki, ki so določeni za profesorje, odnosno za predmetne učitelje, oziroma za učitelje veščin, srednjih šol, poleg pripadajoče draginjske doklade. Honorarji za nadure so isti kakor na drugih srednjih šolah. Za profesorje oziroma učitelje jezikov in realij pridejo v poštev tisti, ki imajo u-sposobljenost za srednje šole ali pa specialno usposobljenost za trgovske akademije ali dvorazredne trgovske šole. Za komercialiste pridejo v poštev kompetenti, ki se izkažejo z usposobljenostnim izpitom za I. skupino na dvorazrednih trgovskih šolah, potem tudi neizprašani kompetenti kot namestni učitelji: diplomirani absolventje trgovskih visokih šol in trgovskih akademij s predpisano prakso. Za učitelje veščin pridejo v poštev tisti, ki dokažejo potrebno usposobljenost. Prošnje, naslovljene na ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelke v Ljubljani, naj se vložijo do dne 30. avgusta 1923. Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo prošnji priložiti uradno zdravniško in navedeno izpričevalo.

Gibanje prebivalstva v Celju. V prošlem polletju je bilo v Celju sklenjenih 58 zakonov (dva pravoslavna, eden evangelijski), 111 rojstev (od teh 32 nezakonskih), 11 mrtvo-rojenih. V starosti 0—5 let jih je umrlo 20, od 5—15 let 11, od 15 do 30 let 29, od 30—50 let 41, od 50 do 70 let 40, nad 70 let 32; skupno 173. od teh 97 tujcev. Smrtne vzroki: Življenjska slabost 4, jetika 45, pljučnica 6, dušljivi kašelj 1, skrlatica 7, legar 1, griža 1, črevesni katar otrok 2, vročica v otroški postelji 1, vsled ran 2, razne druge nalezljive bolezni 12, vsled kapi 7, vsled raka 10, srčne hibe 8, ostali naravni smrtni slučajji 58, smrtne poškodbe 6, samomor 1, umor 1. Od smrtnih slučajev vsled nalezljivih bolezni se ni pripetil nobeden v mestu na domu, ker se vsi težji bolniki oddajajo v bolnice.

Iz carinske službe. Za revizorja 5. razreda je imenovan v Celju gosp. Josip Petrič.

Umrli je v soboto uradnik tukajšnjega okrajnega glavarstva g. Zvonko Kovač v sanatoriju Gočnik na Gorenjskem v 23. letu starosti. Pokojnik je bil zaveden naroden mladenič. Naj v m. p.!

Umrli je 10 mesecev stara Pavlina Faigl, hčerka pekovskega mojstra v Gaberjih. N. v m. p.

Celjski šahovski klub razpisuje svoj letošnji redni turnir. Vsi redni člani se vljudno opozarjajo, da so dolžni udeležiti se istega. Turnir se prične v soboto 1. septembra z izžrebanjem priglasičenih igralcev. Prijave h turnirju sprejema reditelj. Reditelj je prof. L. Vagaia, njegov namestnik g. Ivo Metlika, razsodnik pa dr. L. Brunčko. Odbor.

Na poti, ki vodi na Miklavžev hrib, visi v gozdu križ, pod katerim se še vedno blesti v zlatih črkah »Wal-andacht«. Gospodarja dotičnega križa opozarjamo, da v najkrajšem času od-

strani nemški napis, oziroma ga nadomesti s slovenskim. Ravno tako se nekaj višje na neki hiši bere še vedno na vzdani plosči »Gott, schütze uns« s podpisom gospodarja. Tudi tu je treba remedure, da se nadomesti nemško besedilo s slovenskim. Človek, ki gre po tej poti na sprehod, res misli, da je zašel v kako berlinsko predmestje.

Cirkus Renlow. V petek se je pričela skrajno zanimiva svetovna rokoborna tekma. Kot prva sta nastopila Nemec Gojer proti Rumunu Dimitresku, ki je v par minutah podlegel silni moči in izurjenosti Gojerjevi. V sledeči tekmi med svetovnim mojstrom Rusom Zaikinom in Srbom Stokičem je bilo med občinstvom precej razburjenja, ker je Stokič parkrat prekoračil pravila borbenega reda. Mora se mu sicer priznati, da ima mnogo odporne sile, vendar ga še nadvlada Zaikina izredna mišičavost in neverjetna spretnost. Tudi oni neartikulirani glasovi občinstvu ne prija, ker spominjajo preveč na boj gladiatorjev v rimskih arenah. Podlegel je Stokič Zaikinu v približno 14 minutah. — V soboto je nastopil Zaikin proti Poljaku Zbišku Dobrowolskemu, Stokič pa proti Sibiru Bogatirevu. Rezultat: Prva borba neodločena, drugo je dobil Stokič v 14 minutah. — V nedeljo je Gojer premagal Madžara, Stokič Rumuna, jugoslovanski šampion Gorčin pa Bogatireva. — V splošnem se občinstvo med borbo preveč razburja, ker večkrat smatra za resno, kar je pa samo fingirano. Priporočali bi v tem oziru več hladnokrvnosti!

Dopisi.

Braslovče. Tu je nagle smrti umrla gđc. Albina Zotter, posestnica in bivša tukajšnja trgovka v 64. letu svoje dobe. Bila je izredno blagoga značaja. Obilna udeležba pri pogrebu in številni darovani venci so svedočili, kako čislana je bila pri vseh slojih prebivalstva. N. v m. p.!

Šmartno ob Dreti. Šmarčani smo bili doslej tako srečni, da smo do prvega avgusta 1923. imeli pošto zvezo z dve uri oddaljenim trgov. Mozirjem, ki se je pred vojno vršila z vozom, po vojni pa z nahrbtnikom, s prvim avgust. pa je tukajšnji poštni urad še to že itak skrajno omejeno zvezo z zunanjim svetom popolnoma prekinil. Ni naša stvar na drobno razpravljati v koliko je naš gospod poštar opravičen k tej nesrečni stavki, ki je za posameznika silno enostavna, pač pa ne za ljudstvo, trgovino in obrt, ki je pri tem tako tesno zainteresirana, da ne bode nikdar odnehala od svojih upravičenih zahtev po zopetni redni poštni zvezi z Mozirjem. Vprašam, kdo bo za ogromno škodo in neprilike do zopetne upostavitve reda odgovornost prevzel. Ravnateljstvo v Ljubljani je baje v tej zadevi dobro informirano, bomo videli če in kaj hoče ukreniti! Prizadeti.

Š a h.

Savezni glavni turnir v Novem Sadu. Kakor znano, igrajo na novosadskem turnirju štirje Slovenci. Ljubljano zastopata Poljanec in Furlani, Maribor pa Kramar in Stupan. V četrtem kolu je Poljanec zgubil proti Stupanu, Feuer je za prodrl v Kramarjev položaj, nakar se je slednji vitežki podal. Furlani je dobil na lep način igro proti Tennerju. Peto kolo je bilo za Slovence ugodno. Kramar je dobil proti Rožiču, Furlani proti Grubšinu, Stupan proti Ognjanoviću in Poljanec je remiziral proti Markoviću. Mladi Celjak je izgubil vodstvo, ki ga je prevzel istotako Furlani. — Splošno je mnenje, da novosadski turnir zaostaja, kar se tiče jakosti, za celjskim turnirjem leta 1921. Manjka težka artiljerija, Erdey—Vuković—König, in novosadski Poljanec ni celjski Poljanec. Bitko bo dovršila poljska artiljerija na — kratko razdaljo. Razveseljivo pa je dejstvo, da se je pojavila cela vrsta mladih igralcev, ki uspešno tekmujejo s starejšimi. Upati je, da jih bodo tudi prekosili, ker samo potem bomo lahko govorili o napredku. Starejšim bo pa ostala tolažba, da so nudili mlajšim priliko za razvoj, ki jo sami v svoji mladosti niso imeli.

Narodno gospodarstvo.

Kmetijski pouk po deželi: Oddelek za kmetištvo priredi v drugi polovici meseca avgusta sledeča predavanja: Na Štajerskem: V nedeljo, dne 19. avgusta. 1. V Trbnjah, o živinoreji, Wernig, 2. V Stranica, o kmetijstvu, Štamberger, 3. V Hotiči, o živinoreji, Vojsk, 4. V Muskrkih Petrovcih o sadjarstvu, Pavlica, 4. V Št. Jurju ob Ščav., o vinarstvu, Matjašič. V nedeljo, dne 26. avgusta. V Matjancih, o živinoreji, Pavlica.

Mednarodni vzorčni sejm v Pragi. Uprava praškega velesejma, ki bo priredila letos mednarodni vzorčni sejm od 2. do 9. septembra je pooblastila našo trgovinsko agencijo v Pragi, da kot poloficijska institucija organizira obisk sejma s strani naših gospodarskih krogov. Naslov agencije, ki daje vse podrobne informacije o tej prireditvi je: Obhodni Agence Srbu, Chorvatu a Slovincu — Praha I. Staromeštaka Radnice.

Dnevna kronika.

Cenj. naročnike, kateri še kljub opominom niso poravnali naročnine, še enkrat prosimo in opozarjamo, da store svojo dolžnost, sicer smo primorani, da jim list ustavimo.

Prihodna številka »Nove Dobe« izide radi praznika v petek.

Druga obletnica kralja Petra. Vsled sklepa vlade se bo vršila slovesna druga obletnica smrti kralja Petra Osvoboditelja v Beogradu, na Bledu in na Oplencu.

Visoko odlikovanje Kralja. Češkoslovaški poslanik Šeba je izročil na dvoru kralju Aleksandru Veliki križ češkoslovaškega reda Belega Orla, ki je najvišje odlikovanje češkoslovaške republike. Šeba je pripomnil, da je odlikovanje najvišje spoštovanje in izraz zahvale, ki jo dolguje češkoslovaški narod Aleksandru za njegovo osvobojenje. Kralj je sprejel odlikovanje in se je ginjen zahvalil.

Kralj poseti Masaryka. Po najnovejših vesteh odpotujejo koncem avgusta kralj Aleksander in romunska kraljeva dvojica v Prago, da posetijo predsednika češkoslovaške republike Masaryka. V jeseni bo Masaryk obiskal Beograd, mimogrede se bo oglasil v Budimpešti in na Dunaju.

Požar. Žlaos Mariji v Šmartnem v Rožni dolini št. 42 je v noči od sobote na nedeljo pogorela hiša. Vzrok požara ni znan. Zavarovana ni bila. Sin, ki je pri gašenju pomagal, se je na desni roki močno opeknel.

Osebnostna zahvala kralja Jugoslovanskemu učiteljsstvu. Pozornost je vzbudilo dejstvo, da je Nj. Vel. kralj poslal kongresu UJU, osebno zahvalo na brzojavni pozdrav, ki slove sledeče: Stanković, predsednik kongresa učit. SHS — Bled 8/8. Srdačno zahvaljujem na pozdravu. Slavni dani, koje spominjete, bili so mogući stoga, što su učitelji spremili naraštaje, koji su za veliku borbu bili sposobni. Uveren, da će učitelji i sada ispuniti svoju dužnost prema ujedinjenoj otadžbini i vaspitati i nove naraštaje, koji će svršeno delo učvrstiti i braniti, ja im šaljem kraljevski pozdrav. Aleksandar. To je odgovor na sledečo brzojavko, ki jo je učiteljsstvo poslalo Nj. Vel.: »Ujedinjeno srpsko, hrvatsko, i slovensko učiteljsstvo sa glavne skupštine i kongresa u Ljubljani pozdravlja Vaše Veličanstvo kao nosioca velike nacionalne ideje, kojoj ujedinjeno učiteljsstvo služi i kao vodju iz slavni dana narodne borbe za slobodu i ujedinenje. Predsednik Miljutin Stanković.

Velika udeležba Hrvatskega učiteljsstva na Kongresu UJU v Ljubljani. Iz Hrvatske in Slavonije je došlo na kongres UJU v Ljubljano 786 hrvatskih učiteljev in učiteljic, iz Bosne in Hercegovine je bilo 362 udeležencev med temi 137 Hrvatov, iz Dalmacije je došlo poleg srbskih tudi 296 hrvatskih učiteljev in učiteljic. Torej je bilo skupno na kongresu 1119 hrvatskih učiteljev in učiteljic. V Glavnem odboru UJU je 5 Hrvatov iz Hrvatske in Slavonije, 3 iz Bosne in Hercegovine, 5 iz Dalmacije, torej skupaj 13 hrvatskih učiteljev in učiteljic. Na kongresu sta bila dva glavna referenta Hrvata. — Ljubljanski »Slovenec« je takoj po kongresu, v

Ali zahtevate

povsod v kavarnah, gostilnah, brivnicah in javnih lokalih

»Novo Dobo«

svoji številki, z dne 8. avgusta t. l. objavil nesramni pamflet v katerem pravi, »da je bil glavni namen kongresa vs-tvarjanje velesrbske državne za-vesti« in da »sestoji UJU iz srbskih učiteljev ter režimskih podreptikov, dočim hrvatsko narodno učiteljstvo Udruženje popolnoma bojkotira.« Značilno je, da je »Slovenec« objavil svoj pamflet že po kongresu, ko je učiteljstvo že odšlo iz Ljubljane. — Najbrže je »Slovenec« videl velesrbsko propa-gando kongresa v pozdravni brzojavki na kralja in zato imenuje slovensko učiteljstvo tudi za podreptike. — Spod-taknil se je tudi ob »nekega Obsta«, t. j. podpredsednika Češke Učit. Obče g. Adolfa Obsta, ki je zastopal na kongresu UJU 30.000 organiziranega čehoslovaškega učiteljstva. — Odgovor na svoj pamflet prejme »Slovenec« hkrati s ponatisom pamfleta v srbskih, hrvatskih in čeških listih.

Osebná zahvala kralja Hrvatskemu učiteljstvu. Hrvatsko učiteljstvo je prejelo od Nj. Vel. sledeče osebno zahvalno brzojavko: Skavič. Udr. Jugoslov. Učiteljev. — Bled. Naj-topljije zahvalujem na pozdravu, koji mi šaljete u ime učiteljstva Hrvatske i Slavonije, računajoč na Vašu patri-otsku potporu. Uveren sam, da ćemo udružnim snagama naš narod doista dovesti u lepšu budućnost. Aleksandar.

Most na prekmurski železnici. Na železniški progi med Mursko So-boto in Ormožem se bo zgradil most centralne konstrukcije. Kredit 6 in pol milijona dinarjev je že dovoljen. Most bo gradila slovenska tvrdka.

Francoski geografi v Sloveniji. Dne 21. avg. pride skupina francoskih geografov v Maribor, prepotovati na-meravajo vso pokrajino. Prof. Lucien Renvier je obiskal v petek Ptuj, o naših prilikah ga je informiral učitelj Zelenik, navzoč je bil tudi okrajni glavar dr. Pirkmajer.

Vozni red pri avtomobilnem pro-metu na progi Vransko Celje se spre-meni tako, da se z dnem 15. avgusta 1923 ustavi vožnja med Vranskim in Celjem in da od tega dne naprej vozi avto samo med Vranskim in Št. Petrom kolodvor in sicer tako, da bode od-hajal avto iz Vranskega zjutraj ob 5. uri 40 minut ter popoldne ob 3. uri 15 minut in bo prihajal v Št. Peter kolodvor zjutraj ob 6. uri 50 minut ter popoldne ob 4. uri. Iz Št. Petra bo odhajal zjutraj ob 8. uri 30 minut ter popoldne ob 4. uri 15 minut ter bode prihajal na Vransko zjutraj ob 9. uri 15 minut ter popoldne ob 5. uri. Po tem voznem redu se bodo avto-mobilne vožnje lahko posluževali zla-sti oni ljudje, ki imajo pri uradih na Vranskem opraviti ker jim je na ta način dana prilika, da se lahko pri prihodu in odhodu vozijo z avtom. V kratkem bode postavljen v promet nov modern avtobus, ki bode odgo-varjal vsem praktičnim in higijeničnim zahtevam, vsled česar je upati, da se bo osebni promet med Vranskim in Št. Petrom zelo povzdignil.

Neznani utopljenec. Dne 30. julija 1923 so našli na obrežju Save pri Bre-žicah truplo neznanega utopljenca, pri-bližno 60 do 70 let starega, močne srednje postave, črnih, sivo pomešanih las, takih brk in brade. Oblečen je bil v temnorujavi suknjič in hlače, obut v čevlje na zadrge. Pri telesni preiskavi razen žepnega noža (pipca), žepnega robca in male verižice niso našli ni-česar, zlasti nikakih listin, na podlagi katerih bi zamogli ugotoviti njegovo identiteto. Truplo, ki ne kaže nikakih znakov nasilne smrti, se je fotogra-firalo ter pokopalo na pokopališču v Brežicah. Slike utopljenca so na ogled pri okrajnem sodišču v Brežicah.

Vino v Banatu. Vsled izredno dobre vinske letine v Banatu, ponu-jajo vinogradniki vjno po 1'50 Din l, to je dobro vino. Slabša kakovost se dobi ceneje.

Utonil je pri Podpeči v Ljublja-nici posestnikov sin France Japelj iz Vnanjih Goric, potegnili so mrtvega iz vode.

Nečloveška mati. V Gradaščici je našel ljubljanski redar Pavel Kavšček truplo novorojenčka. Dete je bilo staro kake 4 dni in je ležalo približno 24 ur v vodi. Nečloveško mater policija za-sleduje.

Dva samomora v Zagrebu. V soboto se je obesil blizu zagrebške pla-valne šole delavec Blaž Dujonovič. V pismu, ki ga je zapustil, navaja vzrok samomoru, ker ni mogel dobiti pot-

nega lista, kar pa uradništvo urada za-nikuje. Vzrok je bil najbrže, da je za-pravil ves denar, ki ga je prinesel iz Amerike. — Na policijskem uradu se je obesil postrešček Janko Bobinac. Pijanega so aretirali in pripeljali na policijski urad. Samomorilec je bil no-torichen pijanec in je živel s svojo ženo v vednem prepiru.

Uprava državne loterije ima pre-ostanka 170.000 Din, katere mora po zakonu porabiti za povzdigo produk-cije v državi. Od te svote dobe Hr-vatska, Slavonija, Dalmacija, Medji-murje, Vojvodina 7000 Din, Slovenija 11.000, Srbija pa 158.000, čeprav se izteka večji del dohodkov iz nesrbskih krajev. Na vprašanje zakaj? si vsak lahko sam odgovori.

Otrokova smrt v vlaku. Kmetica Majda Šrbec iz Pušče Bistre je imela na reji otroka natakariče Terezije Mi-helin. Ker je otrok zbolel, se je poda-la Šrbec v Zagreb, da bi vprašala

zdravnika za svet. Med vožnjo pa je zadela otroka srčna kap.

Razširjenje raka v Franciji. Prof. Remond je poročal na zadnji seji pa-riške akademije, da se je rak zelo razširil. Leta 1912 je bilo 300 bolanih. l. 1920 362, l. 1921 589, in leta 1922 846. Samo v Toulousi je naraslo šte-vilo od 22 l. 1919 na 126 v letu 1922. Ugotovilo se je, da se poloteva bole-zen mlajših ljudij.

Razstava ječmena za pivovarne. Borza v Bratislavi priredi na poljedelski razstavi, ki se bo vršila o priliki do-navškega sejma v Bratislavi od 23. do 27. avgusta t. l. poseben oddelek, kjer bo razstavljen ječmen za pivovarne. Podrobne informacije o razstavi daje Borza v Bratislavi.

Prijeten in jaječast okus je znak te-stenin »Peketete«. Ako jih kuharica skrbno pripravi, je ni boljše jedi te vrste.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Simić. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Morske prešičke

kupuje po najboljši ceni bakteri-ološka stanica v Celju-Bolnica. 2—2

Dobro idočo

gostilno

v mestu ali na deželi, vzamem v na-jem ali na račun. Cenjene ponudbe pod »spreten« na upravo 2—2

Hiša z vrtom

lepa 1 nadstr. se prod. Stanovanje takoj na razpolago. Naslov da Franjo Jager, Kralja Petra cesta 22. 2—2

Jadranska banka

Beograd

Del. glavnica:
Din 60,000.000.—

Rezerva:
Din 30,000.000.—

Bled,
Cavtat,
Celje,

Podružnice:

Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,
Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,

Ljubljana,
Maribor,
Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.

Potrtim srcem javljamo tužno vest, da je preminulo v nežni starosti desetih mesecev naše ljubljeno dete

Pavlina

hčerka pekovskega mojstra.

Pogreb našega ljubega otroka se vrši v torek, 14. t. m. iz hiše žalosti št. 20 v Gaberjih na Okoliško pokopališče.

Vse znance in prijatelje prosimo, da spremijo naše ljubo dete na zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bode brala v sredo, 15. t. m. v župni cerkvi v Celju.

Celje-Gaberje, 13. avgusta 1923.

Pavel in Josipina Fajgelj,
starši.

Rudolf Fajgelj,
brat.

Družina Kerček.

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.-

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.-

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avg. t. l. naprej po 6%, brez odpovedi, 6½% do 8% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Tihi družabnik

se išče za reelno, dobičkanosno podjetje. Potreben kapital Din 50.000 ali več. Pismene ponudbe s pogoji na upravo lista pod »Reelnost«.

Dve elegantni

SOBI

se oddata za dva gospoda, ena za uporabo pisarne. Naslov v upravi. 1

Šivilje

za fino in lahko delo se takoj sprejmejo. Tedenska plača K 420.— do K 720.—. Ponudbe na upravo lista pod: »več šivilj, Celje«. 2—1

Lepa trgovska enonadstropna

hiša

v sredini manjšega mesta na Kranjskem, tik cerkve in kolodvora, na zelo prometnem prostoru, zraven tudi ena njiva in vrt se takoj proda za ceno 140.000 Din. Kupcu takoj na razpolago cela hiša ali pa trgovski lokali in eno stanovanje. Naslov v upravi. 2—1

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano. Naslov v upravi »Nove Dobe«. 3—2

Staro lito železo

kupujejo po najvišjih cenah

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. 1115 4—2

Dobavljamo

takoj po dnevnih cenah
iz skladišča Zagreb

vse stroje in orodje

za mizarje, tvornice pohištva, kolarje, žage, za ključavničarje, mehanike in delavnice za popravila, kleparje, tvornice ploč. in kovinskih predmetov. Bogato skladišče transmisij, eurovcoljnih in benzin-motorjev, kakor naprave za varenje in bele kovine.

Orodje in stroji
deln. društvo

KARL JETZBACHER, Zagreb
Vlaška ul. 25. 18—10

Išče se

mehlovana soba

brez perila za zakonski par brez otrok. Dotični bi prevzel kje na deželi v oskrbo kako vilo ali kaj sličnega. Dopise pod »P. L.« na upravo.

Kostanjev les

kakor običajno razžagan na 120 cm in debeline od 10 do 30 cm kupejo po dnevni ceni lesna trdka

Ernest Marinc, Celje

(Pisarniški lokali so od 15. julija v lastni hiši Zrinjsko - Frankoparska 4, tik mestne osnovne šole). 1160 3—3

Boljšo, pridno

deklet

sprejme za laborantko lekarna »pri Mariji Pomagaj«, Celje.

Potnik.

Prevzamem agenturo v katerikoli stroki, enako prevzamem službo skladiščnika pri kakšnem večjem podjetju. Ponudbe pod »poštenost« na upravo. 2—2

Ustanov. leta 1899.

R. SALMIČ-CELJE (NARODNI DOM)

Ogromna zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine, briljantov, optike, očal itd. Najnižje konkurenčne cene. Popravila točno in zanesljivo. Kupujem staro zlato in srebro.

Otvoritev trgovine v Celju!

Slavnemu občinstvu iz mesta in okolice vljudno naznanjam, da bom 16. avgusta t. l. otvoril

TRGOVINO

s špecerijo, kolonijalnim blagom in dež. pridelki v bivših prostorih

„Splošne gospodarske zadruge“, Samostanska ul. 4.

Potrudi se bodem, da ustrežem cenj. odjemalcem z dobrim blagom po solidnih znižanih cenah ter se cenj. uradništvu, železničarjem in delavcem priporočam za obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Fala - Alojz Ploj - Celje
trgovec 2—2

Razglas.

Komisijaska nabavka sena in slame.

Na podlagi naredbe komande Dravske divizijske oblasti ima komanda Celjskog vojnog okruga komisijasko nabaviti neposredno od producentov, večje količine sena in slame.

Producentje, kateri imajo

večjo ali manjšo količino sena ali slame na razpolago, naj se blagovolijo oglasiti tekom prihodnjih dni pri komandi Celjskog vojnog okruga.

Posredniki in prekupčevalci se pri teh nabavkah ne bodo upoštevali. 2—1

Licitacija

fekalije iz greznic vojaških poslopij.

Na podlagi naredbe komande Dravske divizijske oblasti l. br. 1914 od 25. juna tek. leta oddajo se fekalijske iz vseh greznic vojaških poslopij v Celju, za gnojenje zemljišč, potom ustmene licitacije.

Ustmena licitacija vršila se bude dne 16. tekočega meseca ob 10. uri pri komandi Celjskog vojnog okruga.

Interesentje, kateri imajo svoja zemljišča v okolici Celja, naj se zgledajo na označeni dan ob določenem času pri komandi Celjskog vojnog okruga.

Po zapovedi komandanta:

Blagajnik: adm. kap. II. kl. int. struka

Josip Spendl. 2—1

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52—27

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42.000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentirno plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice l. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvzuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prашanjih.